

plačati, dobi od celoletne naročnine, katera znaša 2 gl. 40 kr., visoki erar od vsakega lista 1 gl. 4 kr., ostane tedaj za papir in tisk samo 1 gl. 36 kr. za celo leto. Taka niska cena je — tudi pri dobri in vsestranski naročniški podpori — ob sedanjih draginjah papirja in tiska samo mogoča, ako uredništvo in dopisniki svoj posel brezplačno opravljajo, (kar bodo), in ako je list v zvezi z dnevnikom, ter sme iz njega primerne notice ponatisniti.

(Goriški podkomite za dunajsko razstavo) nam je poslal imenik tistih gospodov, ki so kaj darovali: za izvršitev dunajske razstave ter nas je prosil, da bi ga po našem listu objavili. Ker pa bi ves dolg imenik vzel preveč prostora, naznanimo tukaj samo tiste gospode, ki so velike svote darovali, potem pa imena slovenskih darovateljev in skupni znesek: Ritter in Rittmayer v Stračicah f. 500; Wiljem Ritter f. 500; Deželni odbor f. 600, —; mlini v Stračicah in papirnica v Podgori f. 500. — Goriško starih natvo f. 300. —, filiala štirskje banke f. 100. —, Henrik pl. Ritter f. 100. nadškof f. 25. — Solkanska sviloprejnica f. 50. — Občina Kanal f. 20. — Jožef Goriup f. 1. — Mrevle f. 2. — Občina Sv. Peter f. 20. — Andrej Pavletič f. 50. — Občina Kobarid f. 20. — Franc Malnič v Kanalu f. 10. — Občina Črniče f. 9. — Ig. acij Kovčič pri sv. Luciji f. 20. — Štefan Batistig, Alojzi, Angelj, Janez Lončar skup f. 2. — Marije Boschin 50 soldov, — Jožef Tanze v Gorici f. 25. — Jožef Strekelj v Gorici f. 10. — Janez Kovčič v Gorici f. 10. — Tripp v Gorici f. 20. — Fisher v Gorici f. 3. — Erzetič v Gorici f. 1. — Monsignor Andrej Pavletič v Gorici f. 10. — Vsega skup je omenjeni komite nabral f. 3885.40, s katerim denarom pospešuje udeležitev goriške obrtnije pri dunajski razstavi.

(Vabilo) k praznovanju blagoslovljenja zastave „vipavskega sokola“ dne 6. junija 1873. (dveletnice vipavskega tabora). Program: 1. Udeleženje sv. maše ob 10. uri zjutraj. 2. Nagovor staroste na „Sokolovce“ v telovadnici. 3. Skupni obed „Sokolovcev“ v čitalnični gostilnici. 4. javni ples pred čitalnico, začetek ob 4 uri; privatni ples v čitalnični dvorani, začetek ob 7. uri. Pri svečanosti svira godba postojnska.

(Pravilo) da bode za ljubljanskega škofa izvoljen nekakov ustavovorni možicelj, zdaj kanonik v Mariboru. Piše se Pack, ali ka-li.

Poročilo

ob občnem zboru polit. društva „Soča“
dne 8. junija 1873.

(Konec.)

Društveni tajnik Klavžar se strinja s predlogom Dolencevem le gledé I. in II. točke, kateri je tudi odbor pretresal in odobril, III. točka se pa mu ne zdi primerna, ker se mora to prevažno vprašanje, ali bi potem, ko bi Čehi ne prišli v državni zbor, tudi naši poslanci morali doma ostati, posebno v sedanjih čisto novih razmerah pripustiti poslancem samim v presojevanje in odločbo. On meni, da bi se težko našel kandidat, ki bi kaj takega doma uže obljubiti mogel. Prvi dve točki ste zadosta, in v drugih zadevah se moramo zanašati na poštenje in previdnost kandidata.

Te III. točke ne podpira nobeden. Potem gospod M. Doljak besedo beseduje: Gospoda! Predgovorniki so pojasnili važnost volitve in njene postavnosti. Naj jaz temu pridenem tudi svoje mnenje. Vsi vemo, da čl. veško društvo je razdeljeno v več vrst; to je, v vrsto uradnikov, duhovstvo, vojaštvo, i tudi v vrsto visoke aristokracije ali plemenitstva. Ne bom tajil, da vsi omenjeni stanovi niso potrebni. Tudi ne bom denes govoril, koliko so nam v korist i koliko ne; omeniti le hočem, da vse one navedene vrste želijo in se trudijo za to, da bi dobro živeli, ter skrbijo tudi obogatiti se, če je le mogoče. Vsi njih dohodki pa ne morejo od nobenega družega kraja priti, nego od truda i pota onih, kateri skrbijo za pridelke zemljišča, i od onih, kateri se trudijo, da pridelek za rabo pripravljajo.

Uže postava sama ob sebi loči ljudstvo v razne stanove, dasi ravno ne v one gore od mene navedene, ter daje pravico vsaki si svojega poslanca izvoliti. Zato pa mislim, da tudi mi kot ljudstvo, na katero se vsa bremena nakladajo, bodemo med nami iskali zagovornika, akoprav ne tajim, da se nahajajo tudi v gore omenjenih vrstah blagi poštenjaki, ki bi nam znali usrečiti, kar so pa le bele vrane.

Zategadelj priporočam, da pri prihodnji volitvi državnega zbora zložni in zedinjeni moža izvolimo, ki bode tak, kakor ga naše stališče potrebuje, da, ako mu ne bode mogoče naš žalostni stan poboljšati, ga bode vsaj pohujšanja branil.

Na to se je glasovalo, in zbor je soglasno sprejel prvi dve točki resolucije, katero je nasvetoval V. Dolencec. Konečno priporoča predsednik društvenikom „naj pridejo v obilnem številu k prihodnjemu občnemu zboru

in v Gorico“ in se zahvali za zborovanje tudi navzočnemu g. profu Lanthieri-ju, da je tako prijazno odstopil društvu dvorano v svojem gradu.

Poslano.

Slavno uredništvo!

Dopisu iz Gradca v Vašem cenjenem listu 19. jun. t. l. podpisani odbor le toliko odgovarja:

I. Prva točka „Sloge“ se glasi: „Znansko-slovstveno društvo slovanskih dijakov graških viših škól, Sloga, ima namen izobraževati društvenike v slovanskem slovstvu i v vednostih sploh. Namen svoj pa dosega predavanjem dobrih tujih i lastnih izdelkov, tako da je kraj, kjer se društveniki splošno omikujejo i razveseljujejo.“ Po I. § pravil ima tudi „Slovanska beseda“ sicer namen svoje člane izobraževati, razveseljevati i gojiti mej njimi slovansko petje. II. §. 2. lit. e so sicer tudi predavanja, znanstvenega i razveseljevalnega sedržanja. A koliko se je kacih pet let za obraženje faktično storilo, znamo žalibog predobro; smatrati bi morali kot tako le vedno nemškutarjenje i furlanjenje nekovi družtenikov Herkulejev, moledovanje skisa i ples z nekovi nadutimi gospodičinami „minorum Germaniae gentium.“

II. Ravno iz letih uzrokov osnovala se je „Sloga“ koja često po pravici nosi svoje ime. Kajti v njej so zastopani vsi jugoslovanski elementi, severno-slovanskih dijakov pa Gradec ne broji morda čez petorico; da je pa večina Slovencev, je često kaj normalnega, kot največ se tukaj izobražujočih. „Sloga“ se tudi nadeja dosežati svoj glavni namen, kojega pa v pravilih nikakor nij mogla izraziti, da bi odstranjala različne difference v mišljenji mej tukajšnjim slovanskim dijaštvom, s čemer se „slov. bes.“ nikakor ne more posušati, kar nam priča ravno zadnji edikt one „panslavistične“ propagande, pisan od uže precej „pomabane glave.“ v kojem se prepovedava slovanska zložnost, a v jako čudni obliki, da bi namreč Slovenci morali pa le postati to, kar so nekaj bili, kar nam tudi naši vrugi priporočajo: Štajerci, Kranjci, Goričani etc. Srbi i Hrvati pa se tako podkurijo na Slovence, da bi se jih v resnici, če bi bili vsi tako hudobni kakor dopisun, morali bati.

III. Nij res, da bi se zbori „Sloge“ obiskavali slabo. Imela je uže dva zbora od 2. maja, kojega dne je prav za prav stopila v živjenje. Pri obeh zborih se je udeležilo mnogo neudov kot gostov, udje pa so došli k prvemu s predavanjem vsi, pri družem pa so izostali trije i ti iz tehtnih uzrokov. Prav radi pa verjamemo, da g. dopisun, ako po navadi broji udeležence dijaških tukajšnjih zborov po ljudeh iz svoje fare, nij mogel priti do družega nego do jako negativnega rezultata, kojim se največkrat poljubi, vse dijaškozborovanje imenovati „schwindel“, vsakako l-pa motivacija, mest. da bi kot uže „izkušeni veterani“ se jih prav marljivo udeleževali, ter tako na „mladiče“ dobro uplivali, da bi se prav živo zanimali za slovanske shode i zavode, ter je dejansko podpirali.

IV. Najsijajneje pa protestramo, da bi ljudje, koji naše društvo le ex auditu poznajo, poročevali svetu o delovanji njegovem, ter si prisvojevali nekako sodbinsko vlast, kar se more le glupo i predrzno imenovati. Če bo društvo tako napredovalo, kakor se je do sedaj kazalo, smemo ž njim, kot dijaškim društvom popolnoma zadovoljni biti, kar hočemo svetu s tem dokazati, da bomo predavanja priobčili v slov. novinah, o katerih naj potem slov. razumništvo sodi, z večo kompetenco, nego pa ljudje, kojim je vse črno, kar se nij izrodilo

v njihovem kap.tolu. Svoj tretji zbor je imelo 25. junija, praznovaje v srbski zgodovini prevažni Vidov dan, kojega se je pramo več odličnih gostov udeležilo nad stotino vseučiliščnih i tehničkih dijakov. Konečno bi šče g. dopisunu nasvetovali, da bi se poprijel kacega družega posla, nego v svojih fulminantnih dopisih svet mistikovati.

V Gradci 26. jun. 1873. Odbor „SLOGE“.

Dostavek uredništva. Tudi „slov. akad. pevškega društva“ odbor nam je poslal enako pismo, v katerem oporeka to, kar se je v dopisu iz Gradca v „Soča“ 25. l. ob omenjenem društvu trdilo. Žal nam je, da nemamo prostora, da bi vso izjavo natisnili; vendar pa radi iz nje konstatujemo, ka društvo, ki ima lepi namen združevati vse slovanske pevške elemente na gradski universiteti, vsem mnogem zaprekan vkljub veselo napreduje. Sicer pa se nadejamo, ka nas bode vila gospoda oprostila, če smo z omenjenim dopisom kumu krivico delali. „Soča“ je pisali to, kar se jej je poročalo, kakor je mislila, iz bi trega vira in poštene volje. Če gradske razmere premo poznamo, so naši fantje sami krivi, ker nam vsako svete čase enkrat pišejo, ali pa še ne.

Poslano.

(Glej št. 42. in 49. l. 1872. in št. 4., 6., 8., 15. in 22. l. 1873.)

Zopet se moram zahvaliti vrlému gospodu J. Rženu, kateri mi neutruljivo pošilja različno stvarino za slovensko dijalektologijo in za zgodovino slovenskega jezika. Tako na primer, sem v zadnjem času dobil od njega: 1) več pesnij in pravljic, zapisanih v raznih vaseh cerkljanske okolice, 2) obilno število cerkljanskih vraz, starih pregovorov itp, 3) mnogo domačih besedj in izrekov, razverščenih poleg kategorij: „popis hšee“, „hšno orodje“, „obleki muška in žensk“, „prostori hiš“, „poljsko orodje“, „razne baže dreves“, „gramovja“, „žita“, „mrva“, „živina“, „ptiči“, „krestna imena ljudj, spreobraena po domoče“, i. t. d.; 4) veliko starih rokopisov z raznimi pesnim; 5) nekotiko starih knjig od prejšnjega stoletja itd.

V Vidmu 24. junija 1873.

J. Haudouin de Courtenay.

Iz urednikove listnice.

G. K. v L. Ne bojte se, stvarine za „Junaka“ nam ne znanjka! —

G. J. P. v B. Hvala lepa! Vse je v redu. —

G. F. L. v D. Da „Soča“ nij prinela nobenega dopisa o tržaških dijakov besedi, je samo to uzrok, ker nobenega nijmo prejeli; zdaj se nam pa uže prepozno zdi o tej stvari poročati, zlasti ker je „Slov. Narod“ obširno o njej pisal. Hvala za vaš prijazni trud! — G. A. R. v L. Prêhodnjič! —

G. R. D. na Sl.: G. V. D. je šel razstavo gledat.

Florio Spongia.

Iekarničar v Sezani

ima bogato zalogo izvrstnega hrvatskega in štajerskega vina po primernih cenah.

Prodaja je tudi na vedra.

To se p. u. občinstvu naznanja.

PODDRUŽNICA

Štajerske Eskomtne Banke

v Gorici,

eskomptuje menjice domače in inostanske in izdava nakaznice za kterokoli mesto domače in inostransko.

Na uplačila v zlatu se plačujejo obresti od 4% proti 30 dnevnomu odpovedu.

Prejemljejo se uloge nizke in visoke, začensi od 10 gold. v tekoči račun (conto corrente) z obrestimi i od 5%, za katere nloge se bodo izdavale shranilen bukvice in vsak znesek bode donasal obrest od tistega dnš, ko je bil uplačan.

Nadalje se izdavajo nakaznice na blagajnico (Cassenscheme) donasajoče 4% obresti, če nij odpovednega obroka, in 5% če velja 10 dnevni odpovedni obrok.

Posojuje se denar proti zastavi vsakovrstnih urednostij.

Kupujejo in prodajajo se vrednosti vsake vrstne, kakor obligacije državne, privatne i. t. d. in take vrednosti se kupujejo po naročilu tudi za račun tretjih osob, v katerem slučaju mora naročnik podati primerno pa ne visoko kavcijo.